Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (šesto vijeće)

7. ožujka 2019.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Carinska unija – Uredba (EEZ) br. 2913/92 – Članak 37. – Carinski zakonik Zajednice – Uredba (EEZ) br. 2454/93 – Članak 313. – Carinski status robe – Pretpostavka o statusu robe Zajednice”

U predmetu C-643/17,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Supremo Tribunal Administrativo (Visoki upravni sud, Portugal), odlukom od 11. listopada 2017., koju je Sud zaprimio 17. studenoga 2017., u postupku

Suez II Water Technologies & Solutions Portugal Unipessoal Lda, prije GE Power Controls Portugal, Material Eléctrico Lda, zatim GE Power Controls Portugal Unipessoal Lda,

protiv

Fazenda Pública,

SUD (šesto vijeće),

u sastavu: C. Toader, predsjednica vijeća, A. Rosas (izvjestitelj) i L. Bay Larsen, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Hogan,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za Suez II Water Technologies & Solutions Portugal Unipessoal Lda, R. Garção Soares, *advogado*,

– za portugalsku vladu, L. Inez Fernandes, M. Figueiredo i N. Vitorino, u svojstvu agenata,

– za vladu Helenske Republike, M. Tassopoulou i A. Dimitrakopoulou, u svojstvu agenata,

– za španjolsku vladu, S. Jiménez García i V. Ester Casas, u svojstvu agenata,

– za Europsku komisiju, A. Caeiros i F. Clotuche-Duvieusart, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

* Jezik postupka: portugalski

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 37. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice (SL 1992., L 302, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 2., str. 110.), kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 82/97 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. prosinca 1996. (SL 1997., L 17, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 17., str. 80.) (u daljnjem tekstu: Carinski zakonik), kao i članka 313. stavaka 1. i 2. točke (a) Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe br. 2913/92 (SL 1993., L 253, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 1., str. 3.), kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 75/98 od 12. siječnja 1998. (SL 1998., L 7, str. 3. i ispravak SL 1999., L 111, str. 88.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 13., str. 198.) (u daljnjem tekstu: provedbena uredba).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva Suez II Water Technologies & Solutions Portugal Unipessoal Lda, prije GE Power Controls Portugal, Material Eléctrico Lda, zatim GE Power Controls Portugal Unipessoal Lda (u daljnjem tekstu: Suez II) i Fazenda Pública (Državna riznica, Portugal) u vezi s carinskim statusom određene robe koju je steklo društvo Suez II.

Pravni okvir

Pravo Unije

Carinski zakonik

3 Članak 4. Carinskog zakonika u verziji koja je bila na snazi tijekom razdoblja o kojem je riječ u glavnom postupku, i to od 16. lipnja 2000. do 24. kolovoza 2000., propisivao je:

„Za potrebe ovog Zakonika, primjenjuju se sljedeće definicije:

[…]

(6) ‚Carinski status' znači status robe kao robe Zajednice i robe koja nije roba Zajednice.

(7) ‚Roba Zajednice' znači roba koja je roba:

– u potpunosti dobivena u carinskom području Zajednice pod uvjetima iz članka 23. i koja ne sadrži robu uvezenu iz zemalja ili područja koja ne čine dio carinskog područja Zajednice. […]

– uvezena iz zemalja ili područja koji ne čine dio carinskog područja Zajednice, a koja je bila puštena u slobodni promet,

– dobivena ili proizvedena u carinskom području Zajednice iz robe koja se spominje samo u drugoj alineji ili iz robe koja se spominje u prvoj i drugoj alineji;

(8) ‚Roba koja nije roba Zajednice' znači roba, osim one iz točke 7.

[…]

(13) ‚Nadzor od strane carinskih tijela' znači mjera koju općenito poduzimaju ta tijela s ciljem osiguranja provedbe carinskih propisa i, gdje je to primjereno, drugih pravila koja se primjenjuju na robu koja je predmet carinskog nadzora.

(14) ‚Provjera od strane carinskih tijela' znači izvršavanje određenih radnji kao što su pregled robe, provjera postojanja i vjerodostojnosti isprava, pregled poslovnih knjiga trgovačkih društava i drugih evidencija, […] s ciljem osiguranja poštivanja carinskih propisa i, gdje je to primjereno, ostalih pravila koja se primjenjuju na robu koja je pod carinskim nadzorom.

[…]

(19) ‚Podnošenje robe carini' znači obavještavanje carinskih tijela, koje se obavlja na propisan način, o prispijeću robe u carinarnicu ili na bilo koje drugo mjesto koje je određeno ili odobreno od strane carinskih tijela.

[…]"

4 Članak 13. Carinskog zakonika glasio je:

„Carinska tijela mogu u skladu s uvjetima predviđenim u važećim odredbama provesti sve provjere koje smatraju potrebnima za osiguranje ispravne primjene carinskog zakonodavstva".

5 Članak 14. tog zakonika propisivao je:

„Za potrebu primjene carinskog zakonodavstva, svaka osoba koja izravno ili neizravno sudjeluje u određenim radnjama za potrebe trgovine robom mora carinskim tijelima staviti na raspolaganje sve potrebne isprave i podatke, neovisno o načinu njihove pohrane, te pružiti na njihov zahtjev svaku drugu pomoć, u propisanom roku".

6 Sukladno članku 16. Carinskog zakonika u svrhu provedbe provjere od strane carinskih tijela, osobe koje raspolažu ispravama iz članka 14. obvezne su čuvati ih u roku utvrđenom važećim odredbama, ali ne kraće od tri kalendarske godine, neovisno o načinu njihove pohrane.

7 U glavi III. Carinskog zakonika, naslovljenoj „Odredbe koje se primjenjuju na robu koja je ušla u carinsko područje Zajednice pa sve do određivanja carinski dopuštenoga postupanja ili uporabe", nalazi se poglavlje 1. naslovljeno „Ulazak robe u carinsko područje Zajednice" u okviru kojeg je članak 37. propisivao:

„1. Roba unesena u carinsko područje Zajednice podliježe carinskom nadzoru od trenutka njezina unosa. Roba može podlijegati provjeri od strane carinskog tijela u skladu s važećim odredbama.

2. Roba ostaje pod takvim nadzorom sve dok je to potrebno radi utvrđivanja njezinog statusa, ako je to primjereno, i u slučaju robe koja nije roba Zajednice i ne dovodeći u pitanje članak 82. stavak 1., roba ostaje pod nadzorom dok se njezin carinski status ne promijeni, odnosno dok se ne smjesti u slobodnu zonu ili slobodno skladište, dok se ponovno ne izveze ili uništi u skladu s člankom 182."

8 Članak 38. stavci 1. i 5. Carinskog zakonika glasili su:

„1. Osoba koja je unijela robu u carinsko područje Zajednice obvezna je robu bez odgode prevesti putem i na način koji odrede carinska tijela i u skladu s njihovim uputama:

(a) do naznačene carinarnice, od strane carinskih tijela, ili kojega drugog mjesta koje odrede ili odobre ta tijela; ili

(b) u slobodnu zonu, ako se roba u slobodnu zonu unosi izravno:

– pomorskim ili zračnim putem, ili

– kopnenim putem, bez prolaska kroz druge dijelove carinskog područja Zajednice ako je slobodna zona smještena na kopnenoj granici između države članice i treće zemlje.

[…]

5. Odredbe stavaka 1. – 4. i članaka od 39. do 53. ne primjenjuju se na robu koja je privremeno napustila carinsko područje Zajednice krećući se morem ili zrakom između dvije točke tog područja, pod uvjetom da se prijevoz obavlja neposredno u redovnome linijskom zračnom ili brodskom prometu bez zaustavljanja izvan carinskog područja Zajednice.

Ova odredba ne primjenjuje se na robu utovarenu u lukama, zračnim pristaništima i slobodnim lukama trećih zemalja.”

9 Članak 40. Carinskog zakonika koji se odnosi na podnošenje robe carini propisivao je:

„Robu koja je sukladno članku 38. stavku 1. točki (a) stigla do carinarnice ili drugog mjesta koje su odredila ili odobrila carinska tijela, podnosi osoba koja je robu unijela u carinsko područje Zajednice ili, ako je to primjereno, osoba koja je preuzela odgovornost za prijevoz robe nakon njezinog unošenja”.

10 Članak 43. Carinskog zakonika predviđao je:

„Pridržavajući se članka 45., za robu podnesenu carini […] podnosi se skraćena deklaracija.

Skraćena deklaracija podnosi se prilikom podnošenja robe carini […].”

11 U skladu s člankom 44. Carinskog zakonika:

„1. Skraćena deklaracija podnosi se na obrascu koji odgovara modelu propisanom od strane carinskih tijela. Međutim, carinska tijela mogu dozvoliti da se kao skraćena deklaracija upotrijebi trgovačka ili službena isprava koja sadrži sve podatke potrebne za utvrđivanje istovjetnosti robe.

2. Skraćenu deklaraciju podnosi:

(a) osoba koja je unijela robu u carinsko područje Zajednice ili bilo koja osoba koja preuzme odgovornost za njezin prijevoz nakon tog unosa; ili

(b) osoba u čije su ime djelovale osobe iz točke (a).”

12 Poglavlje 4. glave III. Carinskog zakonika, naslovljeno „Obveza da se robi podnesenoj carini odredi carinski dopušteno postupanje ili uporaba”, sadržavalo je članke 48. i 49.

13 Članak 48. Carinskog zakonika propisivao je:

„Za robu koja nije roba Zajednice i koja je podnesena carini određuje se carinski dopušteno postupanje ili uporaba.”

14 Članak 49. stavak 1. Carinskog zakonika glasio je:

„Ako je za robu podnesena skraćena deklaracija, formalnosti potrebne za određivanje carinski dopuštenog postupanja ili uporabe robe moraju biti obavljene u roku:

(a) 45 dana od dana podnošenja skraćene deklaracije za robu koja se prevozi morskim putem;

(b) 20 dana od dana podnošenja skraćene deklaracije za robu koja se prevozi na drugi način."

15 U glavi IV. Carinskog zakonika, naslovljenoj „Carinski dopušteno postupanje ili uporaba robe" članak 59. propisivao je u svojem stavku 1.:

„Za svu robu koja se stavlja u carinski postupak podnosi se deklaracija za taj carinski postupak."

16 Članak 79. tog zakonika predviđao je:

„Puštanjem u slobodni promet roba koja nije roba Zajednice stječe status robe Zajednice.

To ima za nužnu posljedicu primjenu mjera trgovinske politike, ispunjavanje drugih propisanih formalnosti u vezi s uvozom robe i plaćanjem zakonom propisanih carina."

17 U skladu s člankom 180. Carinskog zakonika:

„1. Ako se roba unese ili vrati u drugi dio carinskog područja Zajednice ili se stavi u carinski postupak, potvrda iz članka 170. stavka 4. može se upotrijebiti kao dokaz statusa takve robe kao robe iz Zajednice ili robe koja ne potječe iz Zajednice.

2. Ako se ne može dokazati potvrdom ili nekim drugim sredstvom da roba ima status robe Zajednice ili robe koja nije roba Zajednice, smatra se da je roba:

– roba Zajednice u svrhu primjene izvoznih carina i izvoznih dozvola ili izvoznih mjera propisanih prema trgovinskoj politici;

– roba koja nije roba Zajednice u svim ostalim slučajevima."

18 U glavi VII. tog zakonika, naslovljenoj „Carinski dug", članak 202. određivao je:

„1. Uvozni carinski dug nastaje:

(a) nezakonitim unosom u carinsko područje Zajednice robe koja podliježe plaćanju uvoznih carina

[…]

2. Carinski dug nastaje u trenutku nezakonita unosa robe.

[…]"

Provedbena uredba

19 Članak 313. provedbene uredbe, u verziji koja je bila na snazi tijekom razdoblja o kojem je riječ u glavnom predmetu, propisivao je:

„1. Podložno članku 180. Zakonika i iznimkama navedenim u stavku 2. ovog članka, sva roba na carinskom području Zajednice smatra se robom iz Zajednice, osim ako se ne utvrdi da nema status robe iz Zajednice.

2. Sljedeća roba ne smatra se robom iz Zajednice osim ako se u skladu s člancima 314. do 323. ne utvrdi da nema status robe iz Zajednice:

(a) roba unesena u carinsko područje Zajednice u skladu s člankom 37. Zakonika;

(b) roba u privremenom skladištu ili u slobodnoj zoni, ili slobodnom skladištu;

(c) roba stavljena u postupak s odgodom.

Odstupajući od prvog podstavka točke (a) i u skladu s člankom 38. stavkom 5. Zakonika, roba unesena u carinsko područje Zajednice smatra se robom Zajednice, osim ako se ne ustanovi da nema status robe iz Zajednice:

– ako je, ako se prevozi zračnim putem, roba bila utovarena ili pretovarena u zračnoj luci Zajednice radi otpreme u drugu zračnu luku na carinskom području Zajednice, te ako se prevozi pod pokrićem jedinstvene prijevozne isprave sastavljene u državi članici,

– ili ako je, ako se prevozi morskim putem, roba bila otpremljena između luka na carinskom području Zajednice redovitom brodskom linijom odobrenom u skladu s člancima 313.a i 313.b.”

20 Članci 314. do 323. provedbene uredbe odnosili su se na dokazivanje statusa robe Zajednice i na oblike u kojima je taj dokaz moguće podnijeti.

21 Članak 314. provedbene uredbe glasio je:

„1. Ako se roba ne smatra robom Zajednice u smislu članka 313., njezin status robe iz Zajednice ne može se utvrditi na temelju stavka 2., osim ako:

(a) je dovezena iz druge države članice, a da putem nije prešla preko područja treće zemlje; ili

(b) ako je dovezena iz druge države članice kroz područje treće zemlje, a prevozila se pod pokrićem jedinstvene prijevozne isprave izdane u državi članici […]

[…]

2. Dokaz da roba ima status robe Zajednice može se utvrditi isključivo:

(a) pomoću jedne od isprava predviđene člancima 315. do 318.

ili

(b) u skladu s pravilima utvrđenim u člancima 319. do 323.

[…]”

22 Članak 317. provedbene uredbe propisivao je:

„1. Dokaz o statusu robe iz Zajednice pruža se u skladu s niže navedenim uvjetima, predočenjem računa ili prijevozne isprave koja se odnosi na robu.

[…]

5. Ovaj članak primjenjuje se samo ako se račun ili prijevozna isprava odnosi isključivo na robu Zajednice."

Glavni postupak i prethodno pitanje

23 Društvo Suez II posluje u Portugalu, a bavi se industrijom i trgovinom električnom opremom. To je društvo u svoje prostore primilo robu namijenjenu uporabi u okviru svoje industrijske djelatnosti. Tu su robu od 2000. do 2002. isporučila i za nju izdala račune poduzeća sa sjedištem u Mađarskoj i Poljskoj, koje su na dan nastanka činjenica bile treće zemlje, te poduzeća sa sjedištem u Švicarskoj.

24 Portugalska carinska tijela izvršila su provjeru u prostorima društva Suez II. Ta provjera započela je 18. studenoga 2002.

25 Nakon što su pregledani svi računi koji se odnose na isporuku navedene robe, carinska su tijela od društva Suez II zatražila da podnese dokumente koji dokazuju da je ta ista roba ušla na područje Europske unije, da je bila podnesena carinskim tijelima i da je za nju bila podnesena skraćena deklaracija kako je to propisano člancima 38. i 43. Carinskog zakonika.

26 Društvo Suez II podnijelo je uvozne deklaracije carinskim uredima nekoliko država članica za većinu robe na koju se ti računi odnose, ali ne i za svu robu.

27 Sud koji je uputio zahtjev naime navodi da kada je riječ o robi koja potječe od društva GE Hungary sa sjedištem u Mađarskoj, kao i od društva GE Polska i Elester sa sjedištem u Poljskoj, društvo Suez II nije podnijelo dokumente kojima dokazuje puštanje robe u slobodni promet, uz dodjelu statusa robe Zajednice koji iz toga proizlazi, ili skraćenu deklaraciju carinskim tijelima, nego je samo podnijelo račune koje su tijekom 2000. izdali dobavljači sa sjedištem u tim trećim zemljama, odnosno izvan carinskog područja Unije.

28 Carinska su tijela smatrala da robu za koju nije dokazano da je bila podvrgnuta postupcima za puštanje u slobodni promet kod carinskih tijela država članica treba smatrati robom koja nije roba Zajednice. Ta je roba unesena u carinsko područje Unije sukladno članku 37. Carinskog zakonika i na nju se na temelju članka 313. stavka 2. točke (a) provedbene uredbe ne primjenjuje načelo propisano u stavku 1. potonjeg članka prema kojem se za robu koja se nalazi na carinskom području Unije smatra da ima status robe iz Zajednice.

29 Carinska su tijela zaključila da je navedena roba nezakonito unesena u carinsko područje Unije, pri čemu ta nezakonitost dovodi do nastanka uvoznog carinskog duga u skladu s člankom 202. stavkom 1. točkom (a) Carinskog zakonika i, istodobno, duga poreza na dodanu vrijednost (PDV) na uvoz.

30 Odlukom regionalnog direktora za sporove u vezi s carinama i carinski nadzor u Portu (Portugal) od 21. kolovoza 2003., od društva Suez II je na temelju carinskog duga zatraženo plaćanje iznosa od 353 903,04 eura. Nalog za plaćanje odnosi se na dugove nastale u razdoblju između 16. lipnja 2000. i 24. kolovoza 2000.

31 Društvo Suez II platilo je navedeni iznos 8. rujna 2003. Smatrajući međutim da je predmetna roba, unatoč tomu što ono nije bilo u mogućnosti to dokazati, već bila puštena u slobodni promet na carinskom području Unije od strane različitih subjekata pred carinarnicama različitih država članica te da je, u tom slučaju, teret dokazivanja činjenice da ta roba nema status robe Zajednice na carinskim tijelima, društvo Suez II podnijelo je Tribunal Tributário do Porto (Porezni sud u Portu) tužbu za poništenje odluke regionalnog direktora za sporove u vezi s carinama i carinski nadzor u Portu od 21. kolovoza 2003.

32 Budući da je Tribunal Tributário do Porto (Porezni sud u Portu) odbio tu tužbu presudom od 28. veljače 2013., društvo Suez II podnijelo je žalbu protiv te presude pred Supremo Tribunal Administrativo (Visoki upravni sud, Portugal).

33 U tim je okolnostima Supremo Tribunal Administrativo (Visoki upravni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Sukladno članku 313. stavku 1. provedbene uredbe, treba li robu o kojoj je riječ u ovom predmetu smatrati robom Zajednice u slučaju kada ne postoji dokaz o protivnom ili je treba smatrati robom unesenom u područje Unije u smislu članka [37.] Carinskog zakonika koja je obuhvaćena iznimkom predviđenom u prvom dijelu članka 313. stavka 2. točke (a) provedbene uredbe na način da status robe Zajednice može imati samo roba za koju se dokaže da je podvrgnuta postupcima za puštanje robe u slobodni promet na carinskome području Unije?”

O prethodnom pitanju

34 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 313. provedbene uredbe tumačiti na način da za robu, poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, koju su trgovačka društva sa sjedištem u trećim zemljama isporučila i za nju račune izdala trgovačkom društvu sa sjedištem na carinskom području Unije kako bi se tamo upotrebljavala, treba u skladu sa stavkom 1. tog članka smatrati da ima status robe Zajednice, ako se ne dokaže da nema taj status, ili je treba smatrati robom koja je unesena na carinsko područje Unije u smislu članka 37. Carinskog zakonika koja je obuhvaćena iznimkom iz članka 313. stavka 2. točke (a) provedbene uredbe, s obzirom na to da se status robe Zajednice priznaje samo robi za koju je podnesen dokaz da je bila podvrgnuta postupcima za puštanje u slobodni promet na carinskom području Unije.

35 Suez II tvrdi da bi se na robu poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, koja se na carinskom području Unije nalazi na datum na koji se postavlja pitanje određivanja njezina carinskog statusa, trebala primijeniti opća pretpostavka iz članka 313. stavka 1. provedbene uredbe i da je treba smatrati robom Zajednice, osim u slučaju da carinska uprava dokaže suprotno. Činjenica da uz tu robu nisu priloženi dokumenti koji dokazuju njezino puštanje u slobodni promet ne može značiti da je nezakonito unesena na carinsko područje Unije.

36 Vlade koje su podnijele očitovanja i Europska komisija s druge strane tvrde da je roba o kojoj je riječ u glavnom postupku obuhvaćena iznimkom predviđenom u članku 313. stavku 2. točki (a) provedbene uredbe, jer ona – s obzirom na to da se za nju smatra da je unesena u carinsko područje Unije u smislu članka 37. carinskog zakonika – od trenutka unošenja u to područje podliježe carinskom nadzoru i to onoliko dugo koliko je potrebno da se utvrdi njezin carinski status. S obzirom na to da nije bila prijavljena i stavljena u carinski postupak prilikom svojeg unošenja na carinsko područje Unije, treba smatrati da je nezakonito unesena na to područje pa je na dan tog nezakonitog unosa nastao carinski dug u skladu s člankom 202. Carinskog zakonika.

37 U tom pogledu, najprije valja podsjetiti da, s obzirom na tekst članka 313. stavka 1. provedbene uredbe, sva roba na carinskom području Unije smatra se robom iz Zajednice, s jedne strane, ako nije drukčije propisano odredbama članka 180. Carinskog zakonika i iznimkama iz stavka 2. članka 313. provedbene

uredbe, i, s druge strane, osim u situacijama u kojima se utvrdi da ta roba nema status robe iz Zajednice. U skladu s člankom 313. stavkom 2. provedbene uredbe, roba unesena u carinsko područje Unije u smislu članka 37. Carinskog zakonika ne smatra se robom iz Zajednice, ako se u skladu s člancima 314. do 323. provedbene uredbe ne utvrdi da nema status robe iz Zajednice.

38 Važno je najprije istaknuti da iznimka iz članka 180. Carinskog zakonika, koja se odnosi na iznošenje robe iz slobodnih zona ili slobodnih skladišta, u ovom slučaju nije relevantna s obzirom na činjenice glavnog postupka.

39 Kako bi se dao koristan odgovor sudu koji je uputio zahtjev, valja u širem sustavnom smislu utvrditi doseg pretpostavke iz članka 313. stavka 1. provedbene uredbe i iznimaka navedenih u stavku 2. tog članka, dovodeći te odredbe u vezu s relevantnim odredbama Carinskog zakonika, posebno s onima koje se primjenjuju na robu unesenu u carinsko područje Unije, na status robe Zajednice i na postupak za puštanje u slobodni promet na carinskom području Unije robe uvezene iz trećih zemalja.

40 U tom pogledu, kao prvo, s obzirom na to da članak 313. stavak 2. provedbene uredbe upućuje na pojam „roba unesena na carinsko područje Unije” u smislu članka 37. Carinskog zakonika, treba ga osobito tumačiti s obzirom na članak 4., točke 13. i 19., kao i na članke 37., 38., 40., 43. i 45. Carinskog zakonika, koji se nalaze u okviru glave III. potonjega, u kojoj su među ostalim utvrđene obveze koje se odnose na ulazak robe u carinsko područje Unije, njezino podvrgavanje carinskom nadzoru dok se ne utvrdi njezin carinski status, kao i na pravila koja se odnose na podnošenje i na carinsku deklaraciju.

41 Nadzor koji provode carinska tijela definiran je u članku 4. točki 13. Carinskog zakonika kao mjera koju općenito poduzimaju ta tijela s ciljem osiguranja provedbe carinskih propisa.

42 U skladu s člankom 37. istog zakonika, roba unesena u carinsko područje Unije podliježe carinskom nadzoru od trenutka njezina unosa. U okviru tog nadzora, može podlijegati provjeri od strane navedenog tijela u skladu s važećim odredbama, te je i dalje pod nadzorom koliko god je potrebno za utvrđivanje njezina carinskog statusa i ostaje pod nadzorom sve dok je to potrebno radi utvrđivanja njezina statusa, i u slučaju robe koja nije roba Zajednice ona ostaje pod nadzorom dok se njezin carinski status ne promijeni, odnosno dok se ne smjesti u slobodnu zonu ili slobodno skladište, dok se ponovno ne izveze ili uništi (presuda od 3. ožujka 2005., Papismedov i dr., C-195/03, EU:C:2005:131, t. 21.).

43 U točki 22. presude od 3. ožujka 2005., Papismedov i dr. (C-195/03, EU:C:2005:131), Sud je istaknuo da roba koja dolazi na područje Unije podliježe carinskom nadzoru od njezina unosa u to područje, bio on zakonit ili protivan člancima 38. do 41. i članku 177. prvom stavku, drugoj alineji Carinskog zakonika, što nadzorna tijela trebaju utvrditi svojim provjerama. Iz toga slijedi da podvrgavanje robe takvom nadzoru nije povezano sa zakonitošću unosa potonje u navedeno područje.

44 Pojam „nezakoniti unos” moguće je definirati na temelju nekoliko odredbi Carinskog zakonika. Članak 202. Carinskog zakonika tako nezakonit unos definira kao svaki unos, uz nepoštovanje odredaba članaka od 38. do 41. i članka 177. prvog stavka, druge alineje tog zakonika, robe koja podliježe plaćanju uvoznih carina, bilo u carinsko područje Unije bilo u drugi dio tog područja, dok je smještena u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu (presuda od 3. ožujka 2005., Papismedov i dr., C-195/03, EU:C:2005:131, t. 25.).

45 Konkretno, Sud je presudio da je nezakoniti unos uvoz robe koji nije u skladu sa sljedećim etapama predviđenima Carinskim zakonikom. Kao prvo, prema članku 38. stavku 1. tog zakonika, roba koja je unesena u carinsko područje Unije mora biti prevezena bez odgode bilo do naznačene carinarnice ili u slobodnu zonu. Kao drugo, sukladno članku 40. navedenog zakonika, roba koja je stigla do carinarnice, mora tamo biti podnesena. Podnošenje robe carini definirano je u članku 4. točki 19. istog zakonika

kao obavještavanje carinskih tijela, koje se obavlja na propisan način, o prispijeću robe u carinarnicu ili na bilo koje drugo određeno ili odobreno mjesto (presude od 3. ožujka 2005., Papismedov i dr., C-195/03, EU:C:2005:131, t. 26., i od 2. travnja 2009., Elshani, C-459/07, EU:C:2009:224, t. 21.).

46 Iz izričaja svih navedenih odredbi proizlazi da se za robu može smatrati da je zakonito unesena na carinsko područje Unije samo ako je odmah po svojem prispijeću prevezena do carinarnice ili u slobodnu zonu i podnesena carini. Potonja obveza, koju je dužna izvršiti osoba odgovorna za unošenje robe ili osoba koja je preuzela odgovornost za prijevoz, ima za cilj osigurati obavještavanje carinskih tijela ne samo o činjenici da je roba stigla nego i o svim relevantnim podacima o vrsti artikala ili proizvoda o kojima je riječ, kao i o količini te robe. Naime, upravo će te informacije omogućiti njezinu ispravnu identifikaciju u svrhu njezina razvrstavanja u Carinsku tarifu i, prema potrebi, izračuna uvoznih carina (presuda od 2. travnja 2009., Elshani, C-459/07, EU:C:2009:224, t. 22. i navedena sudska praksa).

47 U tom pogledu, Sud je smatrao da iz izričaja i strukture članka 4. točke 19., članka 38. stavka 1. i članka 40. Carinskog zakonika jasno proizlazi da svu robu unesenu u carinsko područje Unije treba podnijeti carini (presude od 4. ožujka 2004., Viluckas i Jonusas, C-238/02 i C-246/02, EU:C:2004:126, t. 22., i od 2. travnja 2009., Elshani, C-459/07, EU:C:2009:224, t. 23.). Riječ je o nezakonitom unosu robe čin ona prođe kroz prvu carinarnicu koja se nalazi unutar carinskog područja Unije, a da joj nije podnesena (presuda od 2. travnja 2009., Elshani, C-459/07, EU:C:2009:224, t. 25.).

48 Slijedom toga, valja smatrati da je na to područje nezakonito, u smislu članka 202. Carinskog zakonika, unesena roba koja se nakon što je prešla vanjsku kopnenu granicu Unije, nalazi na navedenom području izvan prve carinarnice, a da joj nije bila dopremljena niti je podnesena carini, što ima za posljedicu to da carinska tijela nisu primila obavijest o unošenju te robe od strane osoba odgovornih za izvršenje te obveze (presuda od 2. travnja 2009., Elshani, C-459/07, EU:C:2009:224, t. 26.).

49 Osim toga, podnošenje robe carini, predviđeno člankom 40. Carinskog zakonika, podrazumijeva s obzirom na članke 43. i 45. tog zakonika povezanu obvezu podnošenja u kratkom roku skraćene deklaracije ili u istom roku obvezu ispunjavanja formalnosti kako bi se predmetnoj robi odredio carinski dopušten postupak ili uporaba, odnosno, ako je podnesen zahtjev da se stavi u carinski postupak, obvezu podnošenja carinske deklaracije. Sud je utvrdio da se dvije radnje prema općem pravilu izvršavaju istovremeno (presuda od 3. ožujka 2005., Papismedov i dr., C-195/03, EU:C:2005:131, t. 30.).

50 Iz toga proizlazi da svako društvo koje kao Suez II, u svojim prostorima koji se nalaze na carinskom području Unije posjeduje robu kupljenu od trgovačkih društava sa sjedištem u trećoj zemlji, mora moći, kao osoba koja sudjeluje u određenim radnjama za potrebe trgovine robom u smislu članka 14. Carinskog zakonika, dokazati da je ta roba bila podnesena carinarnici Unije i da je toj carinarnici podnesena skraćena deklaracija ili da su obavljene formalnosti kojima je cilj određivanje carinski dopuštenog postupanja ili uporabe predmetne robe. Ako te obveze nisu ispunjene, treba smatrati da je došlo do „nezakonitog unosa u carinsko područje Zajednice robe koja podliježe plaćanju uvoznih carina” u smislu članka 202. stavka 1. točke (a) Carinskog zakonika.

51 Kao drugo, članak 313. provedbene uredbe treba tumačiti u vezi s odredbama Carinskog zakonika o statusu robe Zajednice i o postupku za puštanje u slobodni promet na carinskom području Unije robe uvezene iz trećih zemalja.

52 U tom kontekstu najprije valja podsjetiti da sud koji je uputio zahtjev navodi da nije osporavano primanje robe u prostorima društva Suez II i primanje odgovarajućih računa, evidentiranih u poslovnim knjigama poduzeća, a koje je izdao dobavljač sa sjedištem u trećoj zemlji. Nije osporavano ni to da u odnosu na navedenu robu nije dokazano da su izvršeni postupci za puštanje u slobodni promet u carinarnici Unije.

53 Društvo Suez II međutim tvrdi da se članak 313. provedbene uredbe temelji na načelu utvrđenom u njegovu prvom stavku prema kojem se sva roba na carinskom području Unije smatra robom Unije, slijedom čega je u slučaju da ne postoji dokaz o protivnom trebalo priznati da je ta roba proizvedena na tom području, u skladu s uvjetima iz članka 4. stavka 7. prve i treće alineje Carinskog zakonika, ili da je bila puštena u slobodni promet sukladno drugoj alineji te odredbe i članku 79. Carinskog zakonika. Tvrdi da se ta pretpostavka o tome da roba poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku ima status robe Zajednice primjenjuje osim ako carinska tijela utvrde da ima status robe koja nije roba Zajednice.

54 Kao što to ističe Komisija, takav argument nije moguće prihvatiti.

55 S jedne strane, za robu poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, za koju su društvu koje posluje na carinskom području Unije račune izdali dobavljači sa sjedištem u trećim zemljama, nije moguće smatrati da ima status robe Zajednice ako nije podnesen dokaz da je bila podvrgnuta postupcima za puštanje u slobodni promet na carinskom području Unije.

56 Naime, u skladu s člankom 4. točkom 15. podtočkom (a) i točkom 16. podtočkom (a) Carinskog zakonika, jedno od carinski dopuštenih postupanja ili uporaba robe je stavljanje robe u carinski postupak, a jedan od carinskih postupaka u koji je robu moguće staviti je puštanje u slobodni promet. Usto, definicija robe Unije iz članka 4. točke 7. Carinskog zakonika priznaje taj status, među ostalim, robi uvezenoj iz zemalja koje ne čine dio carinskog područja Unije i koja je puštena u slobodni promet.

57 Članak 24. Ugovora o EZ-u, koji se primjenjivao u vrijeme nastanka činjenica u glavnom postupku, propisivao je da se smatra da su proizvodi iz treće zemlje u slobodnom prometu u nekoj državi članici ako je udovoljeno svim uvoznim formalnostima i ako su u toj državi članici naplaćene sve propisane carine ili davanja s istovrsnim učinkom.

58 Članak 79. Carinskog zakonika propisuje da roba koja nije roba Zajednice puštanjem u slobodni promet stječe status robe Zajednice. Ono ima za nužnu posljedicu primjenu mjera trgovinske politike, ispunjavanje drugih propisanih formalnosti u vezi s uvozom robe i plaćanjem zakonom propisanih carina.

59 S druge strane, što se tiče tereta dokazivanja carinskog statusa robe u okolnostima poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku, valja smatrati da je pretpostavka iz članka 313. stavka 1. provedbene uredbe oborena ako carinsko tijelo, prilikom izvršavanja svoje ovlasti provjere, utvrdi da su ispunjeni uvjeti za određene iznimke ili izuzeća predviđena tom odredbom, među ostalim, u glavnom predmetu uvjet iz članka 313. stavka 2. točke (a) provedbene uredbe. U takvoj situaciji, kao što to proizlazi iz točke 50. ove presude, društvo uvoznik mora dokazati da predmetna roba ima status robe Zajednice. Ako to ne uspije dokazati, na nju se primjenjuje članak 202. stavak 1. točka (a) Carinskog zakonika.

60 Kao što to proizlazi iz točke 50. ove presude, a u vezi s člancima 13. i 16. Carinskog zakonika, društvo uvoznik kao što je društvo Suez II treba smatrati zainteresiranom osobom jer je u svojim prostorima držalo predmetnu robu kojoj su bili priloženi odgovarajući računi koje su izdali njegovi dobavljači sa sjedištem u trećim zemljama i ono mora carinskim tijelima pružiti svu potrebnu pomoć i staviti na raspolaganje sve isprave i podatke, neovisno o načinu njihove pohrane.

61 Kao što je to navedeno u točkama 41. do 43. ove presude, sukladno članku 4. točki 13. i članku 37. Carinskog zakonika, uz opću ovlast provođenje provjera koja im je dodijeljena člankom 13. tog zakonika, carinska tijela također imaju ovlast provjeravati robu poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku na temelju članka 37. Carinskog zakonika, kako bi utvrdila je li unos te robe u carinsko područje Unije provedeno na zakonit način ili protivno člancima 38. do 41. i članku 177. stavku 1. drugoj alineji tog zakonika.

62 Iz toga proizlazi da je, u okolnostima kao što su one u glavnom postupku, društvo uvoznik kao što je Suez II dužno podnijeti dokaz o carinskom statusu predmetne robe, koja je prema njegovu mišljenju roba Zajednice. Ako ne podnese bilo kakav dokaz kojim potvrđuje da ta roba ima status Zajednice, carinska tijela mogu na temelju toga zaključiti da navedena roba ima status robe koja nije roba Zajednice.

63 S obzirom na prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje valja odgovoriti da članak 313. provedbene uredbe treba tumačiti na način da robu, poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, koja je isporučena i za koju su račune izdala trgovačka društva sa sjedištem u trećim zemljama trgovačkom društvu sa sjedištem na carinskom području Unije kako bi se tamo upotrebljavala, treba smatrati unesenom u to područje, u smislu članka 37. Carinskog zakonika, i da je, u skladu s time obuhvaćena iznimkom predviđenom člankom 313. stavkom 2. točkom (a) provedbene uredbe, s obzirom na to da se status robe Zajednice priznaje samo robi za koju je podnesen dokaz da je bila podvrgnuta postupcima za puštanje u slobodni promet na carinskom području Unije.

Troškovi

64 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (šesto vijeće) odlučuje:

**Članak 313. Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993.
o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice, kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 75/98 od 12. siječnja 1998., treba tumačiti na način da robu, poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, koja je isporučena i za koju su račune izdala trgovačka društva sa sjedištem u trećim zemljama trgovačkom društvu sa sjedištem na carinskom području Europske unije kako bi se tamo upotrebljavala, treba smatrati unesenom u to područje, u smislu članka 37. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice, kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 82/97 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. prosinca 1996., i da je, u skladu s time obuhvaćena iznimkom predviđenom člankom 313. stavkom 2. točkom (a) Uredbe br. 2454/93, kako je izmijenjena Uredbom br. 75/98, s obzirom na to da se status robe Zajednice priznaje samo robi za koju je podnesen dokaz da je bila podvrgnuta postupcima za puštanje u slobodni promet na carinskom području Unije.**

Potpisi